

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

De|| EXTREMA VNCTIO-||NE, ORDINE, ET MATRI-||MONIO.|| SINGVLIS LIBRIS
EX-||PLICATA.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

XXXI. De duobus impedimentis non dirimentibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54104](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54104)

meretrici, unum corpus efficitur. Erunt enim, inquit, duo in carnem unam. PRAETEREA ex fornicatione oritur vera cognatio, cum sit verè pater, & verè filius, qui sic generatur: cur igitur ex fornicatione oriri non possit affinitas? ADDE, quòd legimus in libro secundo Regum, capite veicesimo, decem concubinas David, quas filius eius Absolon violauerat, inclusas ab eodem Dauide fuisse, & nunquam amplius ab eò cognitatas, quia nimirum factæ erant illæ omnes, quasi nurus, ob coniunctionem cum filio suo.

CAPVT XXXI.

De duobus impedimentis non dirimentibus.

GIMVS hucusque de impedimentis omnibus dirimentibus Matrimonium. Nunc de duobus illis, quibus supra diximus Matrimonium contrahendum impediri, non tamen dirimi contractum, breuiter agendum est. Impedimenta erant Ecclesiæ interdictum, & tempus feriatum.

Per Ecclesiæ interdictum intelligitur communiter Matrimonium clandestinum, quod sub grauibz pœnis in iure canonico interdicitur, ac potissimum in Con. Later. c. 15. & nuper in Con. Trid. sess. 24. non solum prohibitum est, sed etiam planè irritatum ac illegitimum redditum, vt iam qui ita contrahunt, verum non habeant Matrimonium, sed in perpetua fornicatione maneat. Potuisse autem Ecclesiam hæc Matrimonia irritate, dubitare non potest qui credit, potuisse eandem Ecclesiam irritare Matrimonia in certis gradibus cognationis, vel ob votum solenne continentiae, aut aliis de causis, de quibus supra diximus: eadem est enim omnium ratio.

Auersarij probant, quod nunc tandem Matrimonia clandestina pronunciemus illegitima; sed nos reprehendunt quod ante Con. Trid. ea pro veris, & ratis haberemus: cum tamen damnaremur, ac detestaremur. Itaque Kemnitius in 2. part. Examinis, pag. 1280. & 1281. sic loquitur: *Audi verò qualia*

ἡ ἁγία Τριδεντα Synodus de hac questione statuat.
 TT 3 Fateatur

Faretur Ecclesiam talia clandestina Matrimonia semper detestata esse, atq; prohibuisse: & tamen simul anathemate damnat, quia vera, & rata esse negant. Potestne igitur detestanda, & prohibita coniunctio facere verum Matrimonium? Hoc est; detestanda, & prohibita coniunctio iuxta Tridentinum Concilium est legitima, & diuina coniunctio. Hæc ille.

SED facilis responsio est. Nam idem Matrimonium esse ratum, verum, legitimum, diuinum, & simul detestandum, prohibitum, Deoque inuisum, non sunt ἀσύντακτα nisi in capite malè sano Kemnitij, & eius sodalium. Nam si essentiam Matrimonij spectes, ante Concil. Trident. decretum, verum, ratum, legitimum, & diuinum erat coniugium clandestinū: nihil enim ei deerat eorum, quæ ad essentiam Matrimonij Deus requiriti voluit, cū adesset Materia, forma, atque intentio. Si tamen ordinem, & modum spectes, erit detestandum, prohibitum, ac Deo inuisum: neque hoc mirum videbitur, si animaduertas in aliis quoque Sacramentis idem vsu venire. Nam si quis aqua vera cū debita forma verborum, & intentione ministri, ac suscipientis baptizetur, sed absque proposito vitæ melioris, cum animo à Deo auerso, & in peccatis obdurato; eiusmodi Baptisma verum, ratum, legitimum, ac diuinum erit, neque repeti sine sacrilegio poterit: & tamen simul detestandum, prohibitum, Deoque inuisum, & tum danti, tum accipienti perniciosum. Vide quæ supra diximus, cap. 19. & 20.

ALTE RV M impedimentum quod tempus feriarum dicitur, nihil significat aliud, nisi interdictam esse nuptiarum solennitatem certis anni temporibus. Et quidem antiquo tempore prohibebantur solennes nuptiæ ab initio Adventus vsque ad Epiphaniam; item à Septuagesima, vsque ad octauam Paschæ; denique à diebus rogationum vsque ad octauam Pentecostes. De qua re exstant decreta Conciliorum antiquorum, & Pontificum, apud Gratianum, 13. q. 4. & inter alia, Concilij Laodicen. c. 25. quod Concil. ante annos M. CC. celebratum est: exstat etiam aliud decretum, extra, de feriis, c. Capellanum.

Ratio huius prohibitionis est, quia toto anno festa omnium celeberrima sunt hæc tria, Natale Domini, Pascha, & Pentecostes.

Pentecoste; atque in his tenebantur omnes ad Eucharistiam accedere ex Con. Agath. can. 18. Solennitas autem nuptiarum res est magnæ distractionis, cum conuiuia, aliique apparatus fieri soleant. Ut igitur Christiani homines sine impedimento ad ea festa spiritualia, & ad Sacramentum Eucharistiæ suspiciendum parati inuenirentur, optimo consilio ab Ecclesia solennes nuptiæ tribus illis temporibus prohibitiæ fuerunt. Quam tamen prohibitionem nuper Trid. Conc. sess. 24. c. 10. temperauit, atq; ad duo tantum tempora redegit; solum enim ab Aduentu Domini vsque ad Epiphaniam, & a die Cinerum vsque ad octauam Paschæ solennes nuptias interdixit.

PORRÒ hanc utilissimam legem simpliciter damnat Calvin. l. 4. Inst. c. 19. §. vlt. Kem. autem in 2. par. Exa. p. 1271. laudat quidem ut bono zelo institutam à veteribus, sed duo quædam reprehendit. VNVM, quòd institutum hoc retineatur, cum causa eius cessauerit: causa enim fuerat, quia ter in anno populus communicabat corporis Domini Sacramentum; nunc autem semel tantum ad Communione accedere cogitur. ALTERVM, quòd assui cœperit noua opinio, quasi sanctitas illorum temporum non posset ferre commistionem carnis in copula coniugali, sicut quondam in sacris Bonæ Deæ cogebantur secubare.

SED in utroq; fallitur Kemn. Nam etiamsi non teneantur Christiani omnes lege Ecclesiastica ad Communione accedere, nisi in Pascha: tamen adhuc viget consuetudo in tota Ecclesia communicandi in Natali Domini, adeò, ut rari sint omnino, qui id non faciant. In Pentecoste rarior est Communio, & idè etiam fortasse Conc. Tridentinum hoc tempore nuptias solennes fieri permisit.

ADDE, quòd non est sola Communio causa illius decreti, sed celebritas etiam principalium festorum, ad quæ Ecclesia per ieiunia & orationes filios suos præparare satagit: non autem benè conueniunt pompæ nuptiales, conuiuia, saltationes, & alia signa lætitiæ, cum præparatione illa, præsertim, Quadragesimæ, & Aduentus. Nec in vllò decreto eorum quæ habentur 33. q. 4. vel in titulo de feris, expressè ponitur causa Communione, sed solum festorum celebratio.

IN ALTERO more suo mentitur Kemn. nam neq; vllus eam opinionem assuit decreto, & multi contrarium expresse docent. Nam S. Thom. in 4. d. 32. q. 1. ar. 5. q. 4. ad 2. & Caietanus in summa de peccatis, verbo, Nuptiæ, & Nauarrus in Eucharid. c. 21. num. 71. docent, non interdicti illis temporib; celebrationem Matrimonij per verba de præsentij, & etiam con summationem; sed solennem tantum sponsæ deductionem, & publicam illam pompâ, & conuiuia, quæ in solennitate nuptiarum adhiberi solent.

SED quanquam hoc præcepto, de quo nunc agimus, non prohibeatur officium coniugale, tamen in præcipuis solennitatibus, & maximè si communicandum sit corpori Dominico, abstinendum esse à copula coniugali, multis Patrum testimoniis probant Gratian. 33. q. 4 & Magist. sent. l. 4. d. 32.

Et habemus fundamēta huius in diuinis literis, Nam Exo 19. Hebræi accepturi legem, & celebraturi primum festum Pentecostes, iubentur triduo integro præparari, & non appropinquare vxoribus. Et 1. Reg. 21. Achimelech sacerdos negat Dauidi panem sanctum, nisi mundus esset à mulieribus: ex quo loco S. Hier. l. 1. in Iouin. & in Apologia pro eodem lib. deducit, multò minus dignum esse pane cœlesti, qui non se continet ab vxore. DENIQUE B. Paulus 1. Cor. 7. mulieres ex consensu inuicem à copula coniugali abstinent, vt vacent orationi. At certè in præcipuis festis orationi vacandum est: ergò & à copula abstinendum.

NEQUE obstat, quod citat Kemnitius, thorum immaculatum à Paulo appellari coniugium. Nam etsi culpa vacat officium coniugale, si loco, & tempore fiat; tamen certè non vacaret culpa, si fieret in foro, inspectante populo, & multò minus si in templo Deo sacro. Quid ergo mirum est si Ca-

tholici dicant, in tempore sacro, & maximè quando cōmunicandum est, à coniugali copula esse abstinendum?

XXXXXXXXXX
XXXXXXXXXX

CON